

**Komendant
Placówki Straży Granicznej
w Rudzie Śląskiej**

Ruda Śląska 29.03.2021r.

Pan

Dariusz POLOWY

PREZYDENT MIASTA RACIBÓRZ

ul. Króla Stefana Batorego 6

47-400 Racibórz

Dotyczy: Sprawozdania z realizacji zadań w mieście Racibórz przez Placówkę Straży Granicznej w Rudzie Śląskiej za rok 2020.

Szanowny Panie Prezydencie,

Placówka Straży Granicznej w Rudzie Śląskiej w 2020 roku obejmowała swoim zasięgiem 11 miast na prawach powiatu: Ruda Śląska, Rybnik, Gliwice, Chorzów, Jaworzno, Katowice, Mysłowice, Zabrze, Świętochłowice, Sosnowiec i Siemianowice Śląskie oraz 5 powiatów: **raciborski**, wodzisławski, gliwicki, mikołowski i rybnicki. W terytorialnym zasięgu działania placówki zamieszkuje 2 085 569, co stanowi 45,7 % ogółu ludności województwa śląskiego, a łączna powierzchnia terenu na którym działa placówka wynosi 2 938km².

W strefie realizacji zadań placówki znajduje się m.in. aglomeracja śląska, w której ze względu na stopień zurbanizowania występują, lub mogą występować, znaczne zagrożenia w obszarach nielegalnej migracji, legalności zatrudnienia cudzoziemców, przestępczości narkotykowej i akcyzowej oraz związane ze zjawiskiem handlu ludźmi.

Placówka realizuje zadania w powiatach przygranicznych tj.; raciborskim i wodzisławskim na odcinku granicy państwowej z Republiką Czeską od znaku II/45/6 do znaku I/148a o długości 73,8 km.

Ponadto ze względu na przebiegające szlaki komunikacyjne rejon aglomeracji śląskiej jest ważnym obszarem tranzytowym dla obywateli krajów trzecich zamierzających dotrzeć do dużych miast Polski oraz państw Europy Zachodniej.

Działania na szlakach skupione są w głównej mierze na autostradach: **A4, A1**, drogach krajowych DK-1, DK-44, DK-78, DK-81, DK-88, trasach kolejowych międzynarodowych E65, E30 oraz dworcach PKS, PKP i międzynarodowych liniach autobusowych.

Działania podejmowane przez funkcjonariuszy Straży Granicznej na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców miasta Racibórz ukierunkowane były na realizację zadań wynikających przede wszystkim z następujących ustaw: o Straży Granicznej, o cudzoziemcach, o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP, o transporcie drogowym, prawo o ruchu drogowym oraz przepisów dotyczących przemieszczania odpadów, przewozu materiałów niebezpiecznych (ADR) i innych przepisów obowiązujących w SG.

Powyższe realizowano poprzez organizowanie i prowadzenie działań kontrolnych i rozpoznawczych w zakresie:

- legalności pobytu cudzoziemców na terytorium RP;
- legalności zatrudnienia cudzoziemców na terytorium RP;
- ujawniania przemytu alkoholu i papierosów bez znaków polskiej akcyzy skarbowej;
- ujawniania substancji narkotycznych i psychotropowych;
- międzynarodowego transportu drogowego w tym kontroli:
 - przewozów odpadów;
 - przewozów materiałów niebezpiecznych.

I. Efektywność w innych obszarach dotyczących cudzoziemców:

Placówka Straży Granicznej w Rudzie Śląskiej, w porównaniu do lat poprzednich, ze względu na sytuację epidemiologiczną panującą w kraju w 2020r., realizowała swoje ustawowe zadania w zmodyfikowanym zakresie oraz formie. W związku z przywróceniem kontroli granicznej na granicach wewnętrznych, uruchomione zostały stałe posterunki blokadowe na byłych przejściach granicznych, oraz przywrócono kontrolę w wyznaczonych przejściach. Zadania te, ze względu na brak wystarczającej ilości funkcjonariuszy, były prowadzone wspólnie z funkcjonariuszami policji oraz żołnierzami Wojska Polskiego i WOT. W ramach tymczasowego przywrócenia kontroli granicznej, funkcjonariusze Straży Granicznej, w byłym przejściu drogowym w Chałupkach skontrolowali 34 797 osób oraz 21 125 pojazdów, natomiast w byłym przejściu kolejowym Chałupki – Bohumin odpowiednio 1 796 osób oraz 1 676 pociągów towarowych. Ogólnie podczas tymczasowego przywrócenia kontroli granicznej skontrolowano 136 194 osób oraz 98 251 pojazdów. W podjętych działaniach związanych z tymczasowym przywróceniem kontroli granicznej, sumarycznie w PSG w Rudzie Śląskiej, służbę pełniło 3 525 funkcjonariuszy SG, 2 220 funkcjonariuszy policji, 1 425 funkcjonariuszy straży pożarnej oraz 5 937 żołnierzy WP oraz WOT. Zestawienia te dobitnie ukazują skalę oraz zakres podjętych działań jak i obciążeń, jakim zostali poddani funkcjonariusze w związku z zapobieganiem rozprzestrzenianiu się epidemii SARS COV2. W związku z powyższym zadania wykonywane na rzecz urzędów raciborskich, mogły być realizowane w znacznie mniejszym zakresie niż do tej pory. Niemniej jednak Funkcjonariusze Placówki oferowali raciborskim urzędom pomoc w weryfikacji autentyczności dokumentów potwierdzających tożsamość cudzoziemców. Dokumenty przede wszystkim były przedkładane przez cudzoziemców w trakcie legalizacji pobytu lub zawierania związków małżeńskich, a pomoc odnosiła się zwłaszcza do tych o charakterze pobytowym.

Na podstawie danych uzyskiwanych z urzędów stanu cywilnego oraz uczelni wyższych, sporządzane są zestawienia dotyczące ilości zawieranych związków małżeńskich przez cudzoziemców na terytorium RP oraz ilości zagranicznych studentów, podejmujących naukę na polskich uczelniach. Należy zauważyć, że aktualna wiedza o cudzoziemcach przekłada się na skuteczność formacji w jej poszczególnych obszarach służbowej odpowiedzialności. Dlatego funkcjonariusze Straży Granicznej dążą do pozyskania jak największej liczby informacji, na temat przebywających oraz podejmujących pracę, na terenie służbowej odpowiedzialności, cudzoziemców.

W 2020r., mieszkańcy miasta Racibórz, zawarli z cudzoziemcami, poza terytorium kraju 8 związków małżeńskich, a w kraju 4 związki małżeńskie. Jednocześnie w okresie 2020r. na uczelniach wyższych, naukę pobierało 3 cudzoziemców.

II. Realizacja zadań w ochronie szlaków komunikacyjnych:

W 2020r. na szlakach przebiegających przez miasto Racibórz, funkcjonariusze Placówki Straży Granicznej w Rudzie Śląskiej wylegitymowali 7011 osób oraz skontrolowali 7002 pojazdy. Każda wyjeżdżająca grupa funkcjonariuszy z siedziby PSG w kierunku powiatu raciborskiego dokonywała patrolowania dróg miasta Racibórz i miejsc mających znaczenie w przemieszczaniu grup ludności, a w szczególności cudzoziemców. Biorąc pod uwagę, że były to służby pełnione o różnych porach dnia i nocy pojazdami oznakowanymi, to miały one również znaczenie prewencyjne i przekładały się bezpośrednio na poziom bezpieczeństwa miasta.

Funkcjonariusze Placówek Straży Granicznej w Raciborzu i Rudzie Śląskiej uczestniczyli w programach i akcjach o skali ogólnopolskiej, mających jednocześnie bezpośrednie przełożenie na poziom bezpieczeństwa na terenie miasta Racibórz. Działania te dotyczyły m.in. realizacji rządowego programu ograniczania przestępczości i społecznych zachowań „Razem bezpieczniej”.

Funkcjonariusze Placówki Straży Granicznej w Rudzie Śląskiej prowadzili w 2020 roku na terenie Raciborza 4 dochodzenia oraz dwa śledztwa. W trzech przypadkach dochodzenia dotyczyły nielegalnego przekroczenia granicy przez bliżej nieokreślone osoby – tj. o czyn z art. 264§2 kk. W jednym przypadku dochodzenie, prowadzone pod nadzorem PR w Raciborzu, dotyczyło zniszczenia znaku granicznego, tj. o czyn z art. 277 kk. Komplikacje w prowadzeniu dochodzeń dotyczących zniszczenia znaku granicznego polegają na tym, iż wykrycie sprawcy jest bardzo trudne, ponieważ spółdzielnie rolnicze nie wiedzą kto użytkuje dane pole ze znakiem granicznym i w efekcie kto mógłby dokonać zniszczenia konkretnego znaku granicznego.

Ponadto w 2020r. prowadzono jedno śledztwo dotyczące organizowania nielegalnego przekroczenia granicy tj. o czyn z art. 264§2 kk oraz jedno śledztwo dotyczące usiłowania nielegalnego przekroczenia granicy przez pięciu obywateli Ukrainy tj. o czyn z art. 264§3, które zakończyły się skierowaniem aktów oskarżenia do sądu.

Na terenie miasta oraz powiatu raciborskiego zatrzymano bądź ujęto 12 osób – w związku z nielegalnym przekroczeniem granicy państwowej, bądź próbą jej nielegalnego przekroczenia. Sytuacje te miały bezpośredni związek z tymczasowym przywróceniem kontroli granicznej na granicy wewnętrznej UE.

Funkcjonariusze Straży Granicznej wykonywali czynności na terenie miasta Racibórz polegające na weryfikacji obywateli państw podwyższonego ryzyka pod kątem zagrożeń terrorystycznych. Na bieżąco także prowadzone były czynności weryfikacyjne, dotyczące przemytu i handlu wyrobami tytoniowymi bez polskich znaków akcyzy skarbowej. Ponadto w 2020r. analizie poddawane były rozkłady jazdy pociągów międzynarodowych. Jednak wszystkie powyższe działania, z uwagi na trwający stan epidemii, prowadzone były w ograniczonym zakresie, z uwzględnieniem obowiązujących procedur sanitarnych.

Ponadto na podstawie zarejestrowanych przez pracodawców w Powiatowym Urzędzie Pracy w Raciborzu, oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom wynika, iż w 2020r., wydano łącznie 928 takich oświadczeń, z czego w ogromnej większości – 870, dotyczyły one oświadczeń dla ob. Ukrainy.

III. Realizacja zadań we współdziałaniu z innymi służbami:

Funkcjonariusze Placówki SG w Rudzie Śląskiej w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku prawnego na terenie miasta Racibórz współdziałali również z organami Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Służby Celnej oraz funkcjonariuszami Policji czeskiej. Powyższe czynności wykonywano zgodnie z zasadami obowiązującego reżimu sanitarnego. W ramach działań na rzecz bezpieczeństwa w rejonie PG Gorzyczki i PG Nowe Chałupki Zabełków przeprowadzono 1 wspólny patrol z OPKPaE Chotebuz, w którym wzięło udział 2 funkcjonariuszy Policji RC oraz 1 funkcjonariusz SG. W rejonie PG Gorzyczki, od dnia 9.03.2020r., funkcjonariusze w trybie ciągłym pełnią służbę w ochronie granicy państwowej, co skutkuje zmniejszoną aktywnością w zakresie czynności wykonywanych na obszarze działania Placówki.

IV. Działania na terenie miasta Racibórz, wizyty, warsztaty, konferencje:

Straż Graniczna uczestniczyła, była współorganizatorem bądź realizowała następujące przedsięwzięcia:

1. Wizyta uczniów z Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 2 „Mechanik” w Raciborzu w komendzie Śląskiego Oddziału Straży Granicznej - zapoznanie ze specyfiką służby, zwiedzanie sali tradycji, luty 2020r.,
2. W związku z podpisaniem porozumienia o współpracy Komendy Śląskiego Oddziału Straży Granicznej z Zespołem Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu, rozpoczęło się kształcenie uczniów w klasie o profilu Straży Granicznej. Program nauczania opracowany przez funkcjonariuszy Śląskiego Oddziału Straży Granicznej realizowany jest

w ramach przedmiotu uzupełniającego „Ochrona granicy państwowej z elementami prawa”. W związku z powyższym w roku 2020 uczniowie dwóch klas ZSMS Racibórz (ok. 40 osób) uczestniczyli w zajęciach dydaktycznych podczas, których zostali zapoznani z ustawowymi zadaniami Straży Granicznej oraz poznawali specyfikę formacji. Uczniowie uczęszczali na zajęcia raz w tygodniu, w terminie od 01 września do 23 października 2020r., lecz ze względu na stan pandemii COVID-19, zajęcia w późniejszym terminie zostały odwołane.

3. Zabezpieczenie uroczystości odsłonięcia obelisku Richarda Henkesa, które miało miejsce w dniu 23 lutego w m. Racibórz.

V. Wybrane realizowane zadania na terenie miasta oraz powiatu raciborskiego:

1. W stosunku do 129 cudzoziemców (zamieszkałych na terenie miasta oraz powiatu raciborskiego) wydano opinie, czy ich wjazd i pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może stanowić zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego;

VI. Inne działania:

W Śląskim Oddziale Straży Granicznej w Raciborzu odbywa się corocznie zbiórka krwi pod hasłem „Nasza Krew – Nasza Ojczyzna” oraz „ Na straży życia”. Akcja oddawania krwi jest przedsięwzięciem organizowanym cyklicznie przez Straż Graniczną. Wśród oddających krew było wielu honorowych dawców.

Z poważaniem

KOMENDANT
Placówki Straży Granicznej
w Rudzie Śląskiej
ppłk SG Tomasz MUSZYŃSKI

